

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 10C/1281/1993
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3193899178
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3193899178.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľky Q. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XXX, štátna príslušnosť SR a oprávnenej C. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. XX, štátna príslušnosť SR, obe právne zastúpené LEXIA advokátska kancelária s.r.o., Zámocká 3, Bratislava, IČO: 53176014 proti označenému otcovi B. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. M. XXX/X, O., štátna príslušnosť Nemecká spolková republika, právne zastúpenému JUDr. Jana Kocandová, advokátka, Jungmannova 8, Bratislava, o návrhu navrhovateľky na určenie otcovstva k oprávnenej, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom z a s t a v u j e.
- II. Súd návrh na určenie otcovstva zamietá.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- IV. Štát má nárok na náhradu trov konania vo výške 580,30 Eur, ktorú náhradu je štátu na účet Okresného súdu Trenčín povinná zaplatiť navrhovateľka v rozsahu 50% a oprávnená v rozsahu 50%, a to do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.7.1993 požiadala súd o určenie, že B. L. je otcom vtedy maloletej oprávnenej C. C. narodenej dňa XX.X.XXXX z matky - Q. V. (predtým C.). Ďalej žiadala, aby bola maloletá C. zverená do osobnej starostlivosti matky, aby bol označený otec zaviazaný prispievať na výživu maloletej C. sumou 350 nemeckých márk (DM) mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. Ďalej sa navrhovateľka domáhala, aby súd označeného otca zaviazal zaplatiť sumu 1000 DM na zakúpenie ošatenia pre ňu a maloletú C., pretože navrhovateľka nemala možnosť sa zamestnať kvôli starostlivosti o maloletú C.. V návrhu bolo uvedené, že označený otec je biologickým otcom maloletej C., pretože v roku 1990 nadviazala s ním navrhovateľka známosť, z ktorej sa navrhovateľke narodila C.. Označený otec otcovstvo ku C. na matrike neuznal, vyživovaciu povinnosť si neplní a navrhovateľka žije zo sociálnej podpory. Na výsluchu pred súdom navrhovateľka uviedla, že po prvýkrát mala intímny styk s označeným otcom začiatkom septembra 1990 v hoteli v Partizánskom a aj neskôr sa s ním intímne stýkala, chodil za ňou pravidelne každé dva týždne, až do 5. mesiaca tehotenstva, kedy za ňou začal dochádzať nepravidelne s výhovorkami, že je pracovne zaneprázdnený. Svoje tehotenstvo zistila navrhovateľka asi v 4. mesiaci a bola spolu s B. L. na gynekologickom vyšetrení v nemocnici v Bojniciach, kde sa tehotenstvo potvrdilo. V čase trvania známosti s B. L. navrhovateľka pohlavné styky s nikým iným nemala, počas súložie ani jeden z nich ochranné prostriedky nepoužili a preto jedine B. L. môže byť prirodzeným otcom dieťaťa.

2. Označený otec, ktorému bol návrh na určenie otcovstva doručený prostredníctvom dožiadaného súdu v Nemecku dňa 3.4.1995 (osvedčenie Okresného súdu v Dillenburgu o doručení zo dňa 19.6.1995), na výsluchu pred tunajším súdom uviedol, že bol oboznámený s návrhom na určenie otcovstva, no otcovstvo k mal. C. neuznáva. Uviedol, že sa s navrhovateľkou intímne stretol v hoteli Tatra, a prostriedky proti počatiu nepoužili. Nepredpokladal však, že by mohol splodiť dieťa vzhľadom k tomu, že bol vtedy starší človek. Potom sa s ňou stretol ešte raz na káve. Potvrdil, že mu navrhovateľka oznámila, že je tehotná. Vzal ju na gynekologické oddelenie do Bojníc, kde bolo zistené jej tehotenstvo. Navrhovateľka mu oznámila, že sa oprávnená narodila v Trenčíne. Necíti sa byť otcom maloletej C., pretože v tom čase bola navrhovateľka vydatá, zdržiavala sa po hoteloch a mala viac partnerov a preto nebol ochotný podrobiť sa krvnej skúške. Následne uviedol, že sa krvnej skúške podrobí, keď sa poradí s právnikmi. Označený otec v písomnom podaní zo dňa 23.1.2008 požiadal, aby sa úkony v tejto právnej veci vykonávali na Okresnom súde Trenčín, pretože od 28.1.2008 sa bude dlhodobejšie zdržiavať na Slovensku. V písomnom podaní predloženom súdu dňa 3.10.2008 označený otec uviedol, že bol ženatý s M. L., rod. F., dôchodkyňou, s ktorou mal tri dospelé deti. Počas pobytu na Slovensku označený otec býva v O. na ulici A. M. v trojizbovom byte, ktorý je spoločným majetkom jeho a jeho manželky. V súčasnosti nemá B. L. žiadnu vyživovaciu povinnosť. V roku 1991 mal ťažký úraz s amputáciou prstov pravej ruky a v roku 2000 podstúpil operáciu srdca. Je invalidom v rozsahu 75%. Od 1.4.1994 poberá invalidný dôchodok vo výške 1.422 DM.

3. Súd po vykonaní dokazovania výsluchom navrhovateľky, oprávnenej, označeného otca, oboznámením žiadosti o vykonanie dôkazu zo dňa 9.2.1995, žiadosti o doručenie písomností zo dňa 22.2.1995, správy Obecného úradu Prusy zo dňa 13.9.1995, zápisnice o výsluchu označeného otca, správy nemeckého justičného orgánu zo dňa 21.6.1995, pôrodopisu navrhovateľky, znaleckého posudku znalca MUDr. Jána Chlapečku zo dňa 12.2.1996, návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zápisnic o výsluchu navrhovateľky, žiadosti o vykonanie dôkazu zo dňa 5.9.2007, zápisnice o výsluchu označeného otca, písomných podaní B. L. zo dňa 23.1.2008, 6.2.2008, správy nemeckého súdu zo dňa 8.2.2008, podaní právneho zástupcu označeného otca, písomného podania B. L. zo dňa 3.10.2008, odpovedí Registra obyvateľov SR na lustrácie pobytu účastníkov, správy Okresného riaditeľstva PZ Prievidza zo dňa 13.1.2015, elektronických správ Mestského úradu Prievidza zo dňa 27.5.2016, 30.5.2016, rodného listu C. C., oznámenia Spojenej školy Trenčín zo dňa 23.1.2009, listu Sociálnej poisťovne zo dňa 27.10.2016, výpisu identifikačných údajov, potvrdenia Sociálnej poisťovne o poberaní materského zo dňa 28.10.2016, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 27.10.2016, výpisov z listov vlastníctva č. XXXX, XXXX k.ú. O., výpisov z listov vlastníctva č. XX, XXX, XXXX k.ú. V., a výpisu z listu vlastníctva č. XXX k.ú. G. O., konverzného kurzu nemeckej marky, pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7C/741/1989 vyhlásil na pojednávaní dňa 2.12.2016 rozsudok, ktorého výrokom I. konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom zastavil, výrokom II. určil, že označený otec je otcom oprávnenej C. C., výrokom III. uložil označenému otcovi povinnosť prispievať na výživu oprávnenej v sume 150 Eur mesačne od 22.7.1993 do 31.8.1998, v sume 170 Eur mesačne od 1.9.1998 do 31.8.2006, v sume 200 Eur mesačne od 1.9.2006 do 23.1.2009, do rúk oprávnenej, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, výrokom IV. zameškané výživné za obdobie od 22.7.1993 do 23.1.2009 v sume 31.466,78 Eur súd povolil označenému otcovi splácať v splátkach po 250,- Eur mesačne k rukám C. C., počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, so stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich, výrokom V. zaviazal označeného otca zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľke Q. V. vo výške 191,12 Eur do rúk jej právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom VI. nezaviazal označeného otca k náhrade trov konania oprávnenej a výrokom VII. zaviazal označeného otca zaplatiť na účet Okresného súdu Trenčín trovy konania preddavkované štátom vo výške 134,10 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Otcovstvo označeného otca bolo určené na základe zákonnej domnienky otcovstva podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb.. Vzorky DNA sa nepodarilo od označeného otca zabezpečiť. Preto ustanovený znalec z odboru genetika, analýza DNA nemohol vypracovať znalecký posudok.

4. Okresný súd Trenčín vydal dňa 2.1.2017 opravné uznesenie č.k. 10C 1281/1993-277 ktorým opravil citovaný rozsudok vo výroku IV. tak, že správna výška zameškaného výživného za obdobie od 22.7.1993 do 23.1.2009 je v sume 31.266,78 Eur.

5. Proti uvedenému rozsudku podal označený otec odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 6Co/47/2018-372 zo dňa 23.4.2018 odmietol odvolanie označeného otca proti rozsudku Okresného

súdu Trenčín č.k. 10C 1281/1993-270 zo dňa 2.12.2016 ako oneskorene podané. V odôvodnení svojho uznesenia krajský súd uviedol, že súd prvej inštancie správne doručoval rozsudok na adresu označeného otca v Prievidzi uvedenú v Registri obyvateľov SR a správne aplikoval fikciu doručenia.

6. Na základe dovolania označeného otca Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1Cdo 47/2008 zo dňa 25.9.2019 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne 6Co/47/2018-372 zo dňa 23.4.2018 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR po výklade ustanovenia § 106 ods. 1 písm. a/ CSP vyjadril právny názor, že písomnosti mali byť zo strany súdu označenému otcovi, ktorý je občanom SRN, doručované na jeho adresu do Nemecka.

7. Krajský súd v Trenčíne viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR uznesením č.k. 6Co 136/2019-483 zo dňa 28.2.2020 rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 10C 1281/1993-270 zo dňa 2.12.2016 v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že tým, že súd prvej inštancie doručoval písomnosti na adresu označeného otca v Prievidzi, a nie na adresu označeného otca v Nemecku, došlo k porušeniu práva označeného otca na spravodlivý proces, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom. Súdu prvej inštancie uložil, aby doručil označenému otcovi všetky listinné dôkazy týkajúce sa spornej veci, zabezpečil preklady všetkých listinných dôkazov obsiahnutých v spise, vykonal znalecké dokazovanie, následne vo veci opätovne rozhodol.

8. Po vrátení veci súd prvej inštancie viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie vykonal dokazovanie opätovným nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetika, odvetvia analýza DNA, za ktorého ustanovil Mgr. Mariana Baldoviča, PhD., ktorému uložil vykonať analýzu DNA u navrhovateľky, oprávnenej, označeného otca za účelom zistenia alebo vylúčenia otcovstva označeného otca k oprávnenej. Súd zabezpečil preklad z nemeckého do slovenského jazyka tých listín, ktoré predložil označený otec v nemeckom jazyku. Označený otec rozumie slovenskému jazyku, preto nebolo potrebné prekladať listiny, rozhodnutia v spise zo slovenského jazyka do nemeckého jazyka. Ďalej súd vykonal dokazovanie výsluchom označeného otca, výsluchom znalca Mgr. Mariana Baldoviča, PhD., oboznámením listín, a to správy Doc. RNDr. Vladimíra Feráka zo dňa 4.7.2017, odvolania označeného otca z č.l. 290, úradný záznam z č.l. 291, odvolania označeného otca zo dňa 12.7.2017, návrhu na odpustenie zmeškanej lehoty zo dňa 9.8.2017, príloh tohto podania z č.l. 307 až 326, miestoprísahného prehlásenia O. zo dňa 10.8.2017, opravy chyby v písaní zo dňa 21.8.2017, oprava chyby v písaní zo dňa 21.8.2017, vyjadrenia účastníčok k odvolaniu zo dňa 14.9.2017, návrhu na opravu chyby zo dňa 27.11.2017, návrhu na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku zo dňa 27.12.2017, uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10c 1281/1993-360 zo dňa 29.1.2018, vyjadrenia označeného otca zo dňa 21.2.2018, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co 47/2018-372 zo dňa 23.4.2018, nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 482/2017-29 zo dňa 20.12.2017, dovolania označeného otca zo dňa 8.8.2018, vyjadrenia navrhovateľky k dovolaniu zo dňa 23.9.2018, vyjadrenia oprávnenej k dovolaniu zo dňa 10.10.2018, uznesenia Najvyššieho súdu SR č.k. 1Cdo 55/2019-472 zo dňa 25.9.2019, podania označeného otca zo dňa 23.12.2019, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co 136/2019-483 zo dňa 28.2.2020, úradný záznam zo dňa 25.5.2020, úradný záznam zo dňa 28.5.2020, návrhy označeného otca na dokazovanie zo dňa 14.6.2020, príloh tohto podania, sťažnosti účastníčok zo dňa 23.6.2020, listiny z č.l. 536 až 548, podaní označeného otca zo dňa 7.7.2020, návrhov účastníčok na dokazovanie zo dňa 20.7.2020, námietok účastníčok proti osobe znalca zo dňa 17.7.2020, vyjadrenia znalca Mgr. Jána Matúšku zo dňa 21.8.2020 k námietkam, vyjadrenia označeného otca zo dňa 1.9.2020, informácie znalca Mgr. Jána Matúšku zo dňa 9.2.2021, návrhu označeného otca na doplnenie dokazovania zo dňa 6.2.2021, odpovede MS SR zo dňa 25.2.2021, správ o pobyte navrhovateľky a oprávnenej, znaleckého posudku Mgr. Mariana Baldoviča, PhD. č. 17-2021 zo dňa 23.7.2021, vyjadrenia navrhovateľky a oprávnenej k znaleckému posudku zo dňa 13.8.2021, vyjadrenia označeného otca k znaleckému posudku zo dňa 17.8.2021, podania navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 19.10.2021, žiadosti o odročenie pojednávania zo dňa 28.10.2021, elektronického podania označeného otca zo dňa 24.11.2021, vyjadrenia označeného otca zo dňa 24.11.2021, žiadosti o odročenie pojednávania zo dňa 29.11.2021, listín o pomeroch označeného otca z č.l. 710 až 717, elektronického podania navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 20.12.2021 a 21.12.2021, rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 20.8.2019, elektronického podania navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 20.12.2021, elektronického podania navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 21.12.2021, podania navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 21.12.2021 spolu s prílohami, odpovede na lustráciu v

bankách ohľadom navrhovateľky a oprávnenej, výpisu z internet bankingu , z internetu zadovážené lustrácie z kat. portálu ohľadom navrhovateľky a oprávnenej.

9. Súd podľa § 180 CSP vykonal pojednávanie dňa 30.11.2021 v neprítomnosti navrhovateľky, oprávnenej, ich novej právnej zástupkyne. Strany boli na pojednávanie riadne a včas predvolané. Súd nevyhovel žiadosti právnej zástupkyne účastníčok zo dňa 29.11.2021 o odročenie tohto pojednávania, pretože tvrdené dôvody podľa § 183 CSP nepovažoval súd za dôležité, resp. časť dôvodov nebola preukázaná. O tom, že súd ich žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovie ihneď upovedomil právnu zástupkyňu účastníčok. Navrhovateľka a oprávnená žiadali odročiť pojednávanie vzhľadom k tomu, že nová právna zástupkyňa prevzala ich právne zastúpenie dňa 29.11.2021 a potrebuje čas na oboznámenie sa s obsahom spisu, aby sa mohla pripraviť na pojednávanie. Trvali na tom, aby ich na pojednávaní zastupovala poverená právna zástupkyňa. Súd poukazuje na to, že v danej právnej veci účastníčky ukončili právne zastúpenie u pôvodného právneho zástupcu tým, že mu odvolali plnomocenstvo dňa 21.10.2021, pričom o termíne pojednávania vytyčeného na 30.11.2021 mali vedomosť od 5.11.2021, kedy im bolo doručené predvolanie na tento termín pojednávania. Mali teda dostatok času, aby si zvolili nového advokáta v dostatočnom časovom predstihu tak, aby sa nový advokát mohol oboznámiť s obsahom spisu a pripraviť na pojednávanie, na ktorom by ich zastupoval. Účastníčky neuviedli žiadne okolnosti, ktoré by im bránili zvoliť si nového advokáta včas. Účastník je zodpovedný za to, že si zvolí advokáta včas a advokát zodpovedá za to, že prevezme len také právne zastúpenie, ktoré je spôsobilý poskytnúť na nariadenom pojednávaní. Zodpovednosť sa v naznačenom smere prejaví tak, že súd nebude považovať za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania skutočnosť, že tesne pred pojednávaním, teda oneskorene si účastník zvolil advokáta, ktorý pri prijatí splnomocnenia vie, že sa nestihne oboznámiť s obsahom spisu a nebude schopný plnohodnotne zastupovať klienta na pojednávaní. Ide o to, aby sa konanie zbytočne nepredlžovalo kvôli procesným obštrukciám zo strany účastníkov. K rovnakým záverom dospela aj odborná literatúra (Civilný sporový poriadok, komentár, C.H.Beck, 216, str. 684) ako aj Najvyšší súd SR v obdobnej právnej veci v uznesení sp. zn. 1Obdo 19/2014 zo dňa 29.7.2015, a tieto závery odobril ako ústavne akceptovateľné aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. III ÚS 633/2015 zo dňa 8.12.2015. Neobstojí ani ďalší dôvod na odročenie pojednávania - zhoršujúca sa pandemická situácia v súvislosti s ochorením Covid-19. Súd k tomu uvádza, že pojednávania sa mohli účastníci aj ich zástupcovia zúčastniť pri dodržaní právnych predpisov stanovujúcich opatrenia na ochranu pred šírením respiračného ochorenia COVID-19. V danom prípade sa jedná o konanie o určenie rodičovstva, ktoré sa podľa § 1 ods. 1 písm. f/ vyhlášky MS SR č. 24/2021 Z.z. o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu vykonáva aj v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, a zároveň ide o konanie, ktoré v zmysle § 1 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 24/2021 Z.z. neznesie odklad, vzhľadom k tomu, že konanie začalo v roku 1993 a o predmetnom návrhu teda musí súd prednostne rozhodnúť. Súd nemohol odročiť pojednávanie ani z tvrdeného dôvodu, že nová právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej je v pretrvávajúcej povinnej karanténe. Súd poukazuje na to, že účastník, ktorý žiada o odročenie pojednávania je povinný uviesť konkrétne okolnosti v takom rozsahu, aby súd mohol posúdiť, či predstavujú závažný dôvod na odročenie pojednávania a zároveň je účastník povinný preukázať existenciu ním tvrdeného dôvodu na odročenie pojednávania do termínu pojednávania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 167/2010 zo dňa 21.9.2011). V danom prípade je v žiadosti len stručne uvedené, že právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej je v pretrvávajúcej povinnej karanténe v súvislosti s ochorením covid-19. Neboli vysvetlené konkrétne okolnosti, ktoré by v zmysle vtedy platnej a účinnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR č. 252/2021 zakladali povinnú karanténu na strane právnej zástupkyne (z akého dôvodu sa na ňu vzťahuje povinná karanténa, či bola očkovaná alebo nie) a nebolo ani uvedené, od kedy trvá jej povinná karanténa, ktorej doba bola citovanou vyhláškou stanovená na 10 dní, a súd potom nemohol posúdiť, či ku dňu nariadeného pojednávania naozaj trvala povinná karanténa. Tvrdenie o povinnej karanténe právnej zástupkyne účastníčok je značne nevierohodné aj z toho dôvodu, že dňa 29.11.2021, kedy bola právnu zástupkyňou spísaná žiadosť o odročenie pojednávania, a ku ktorému dňu mala byť podľa jej vyjadrenia v pretrvávajúcej povinnej karanténe, a ku ktorému dňu v zmysle citovanej vyhlášky bola právna zástupkyňa povinná izolovať sa v domácom prostredí, zamedziť fyzickému kontaktu s inými osobami, no z predloženého plnomocenstva zo dňa 29.11.2021 vyplýva, že tomu tak nebolo, keďže v tento deň účastníčky podpísali plnú moc pre právnu zástupkyňu na ich zastupovanie v tomto konaní a ona prijala plnú moc. Súd nemohol ale predovšetkým prehľadnúť fakt, že právna zástupkyňa do termínu pojednávania nijako nepreukázala, že je povinná podrobiť sa povinnej karanténe v deň nariadeného pojednávania, prípadne neuviedla skutočnosti, ktoré by jej mali brániť v preukázaní danosti tohto dôvodu uvedeného v žiadosti o odročenie

pojednávania. Účastníčky tým, že si novú advokátku nezvolili včas sa teda sami pripravili o možnosť právneho zastúpenia na pojednávaní, na ktorom bol vypočutý nimi navrhnutý súdom ustanovený znalec, a nová právna zástupkyňa zodpovedá za to, že prevzala právne zastúpenie, o ktorom v čase prevzatia vedela, že ho nebude môcť na nariadenom pojednávaní dňa 30.11.2021 účastníckam poskytnúť.

10. Dňa 21.12.2021 súd podľa § 180 CSP vykonal pojednávanie v neprítomnosti navrhovateľky, oprávnenej. Neprítomné účastníčky boli riadne a včas predvolané, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

11. Navrhovateľka a oprávnená vo vyjadrení zo dňa 20.12.2021 uviedli, že súd napriek ich žiadosti o odročenie pojednávania pojednávanie dňa 30.11.2021 neodročil a vykonal nimi navrhnutý dôkaz, teda výsluch svedka, znalca Mgr. Mariana Baldoviča, PhD., k skutočnostiam, za ktorých bol znalecký posudok vypracovaný a aby si posudok obhájil. Navrhovateľka a ani oprávnená nemali objektívnu možnosť byť prítomné pri výsluchu svedka (znalca), formulovať a klásť mu otázky, a ani sa nemohli k jeho výsluchu vyjadriť. Bolo tým porušené ich právo na spravodlivý súdny proces. Ďalej uviedli, že list predložený právnou zástupkyňou označeného otca je v celom rozsahu irelevantný vo vzťahu k predmetu konania. Preto účastníčky autenticitu tohto listu neskúmali, nepovažujú za potrebné sa k nemu vyjadriť, ide o snahu označeného otca o diskreditáciu navrhovateľky. Účastníčky majú dôvodné pochybnosti o pravdivosti záverov znaleckého posudku Mgr. Mariana Baldoviča, PhD., a to vzhľadom na tvrdenia navrhovateľky, že v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej mala navrhovateľka intímny styk iba s označeným otcom, ktorá skutočnosť je nezlučiteľná so závermi znaleckého posudku. Ďalej namietali, že nie je pravdivé tvrdenie znalca, ktorý uviedol, že pred odberom vzorky biologického materiálu navrhovateľke jej ukázal odberovú súpravu označenú jej identifikačnými údajmi a že rovnako postupoval aj pri odbere vzorky od oprávnenej, ale uviedli, že znalec odobral materiál z ústnej sliznice účastníckam na chodbe zariadenia bez toho, aby navrhovateľke a oprávnenej akýmkoľvek spôsobom čokoľvek (skúmvky a podobne) ukazoval pred odberom, resp. následne po odbere. K tvrdeniam znalca Mgr. Baldoviča o tom, že vyhodnocoval aj profil DNA od označeného otca odobratý Doc. Ferákom a porovnal svoj nález s nálezom Doc. Feráka a zistil, že ide o totožné profily, že pôvodcom týchto vzoriek je tá istá osoba, účastníčky namietali, že závery znalca Doc. Feráka neboli formulované vo forme znaleckého posudku ani znaleckého vyjadrenia, pre účely tohto konania sú irelevantné. Ďalej uviedli, že označený otec sa pred účastníckami opakovane vyjadril, že Doc. Feráka veľmi dobre pozná a sú v priateľskom vzťahu a keďže aj znalec Mgr. Marián Baldovič je bývalý študent a kolega Doc. Feráka, a sú teda v blízkom vzťahu, majú navrhovateľka a oprávnená pochybnosti o záveroch znaleckého posudku. Poukázali aj na správanie sa označeného otca, ktorý sa v priebehu konania kontinuálne vyhýbal poskytnutiu súčinnosti pri vypracovaní znaleckého posudku znalcom Doc. Ferákom ustanoveným súdom. Účastníčky majú za to, že znalec Mgr. Baldovič, ktorý predmetnú znaleckú činnosť vykonáva iba od mája roku 2020, nepreukázal, že k vykonaniu testu DNA došlo štandardizovaným a zákonne konformným spôsobom, a znalec ani nevyvrátil pochybnosti o možnej zámene, či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek. Poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 693/2010 zo dňa 22.06.2011, z ktorého odcitovali časť: „Znalecký posudek o testu DNA provedený v řízení o určení otcovství soud hodnotí (obdobně jako ostatní znalecké posudky) jako každý jiný důkaz. Předpokládá to, že znalecký posudek obsahuje (mimo jiné) popis postupu při odběru a zpracování vzorku biologického materiálu zkoumaných osob, vylíčení toho, z jakých zjištění znalec vycházel a jak k nim dospěl, a podání odborného závěru. [...]. Dospěje-li znalec ve svém posudku k závěru, že otcovství muže, o němž bylo zjištěno (prokázáno), že souložil s matkou dítěte v době, od níž neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dnu, je podle výsledku testu DNA vyloučeno, soud vždy - obdobně, jako tomu bylo v případě důkazu krevní zkouškou skupinových systému červených krvinek nebo vyšetřením HLA skupinových typů bílých krvinek (srov. například Zprávu a zhodnocení úrovně soudního řízení a rozhodování ve věcech určení otcovství býv. Nejvyššího soudu ČSR ze dne 14.11.1979 zn. Cpj 41/79, která byla uveřejněna pod č. 20 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1980) - dá znalecký posudek ve smyslu ustanovení S 127 odst.2 o.s.ř. přezkoumat jiným znalcem, vědeckým ústavem nebo jinou institucí (tzv. vrchním dobrozdáním). I když vylučovací schopnost testu DNA je značně vyšší, než tomu bylo dříve podle krevní zkoušky, a i když tu nejsou atypické vlastnosti, které by mohly (v ojedinělých případech) ovlivňovat závěry testů DNA o vyloučení otcovství, je třeba v zájmu spolehlivosti provedené analýzy DNA (zejména z hlediska vyloučení možné záměny osob při odběru vzorku biologického materiálu nebo při izolaci DNA z odebraných vzorků) a v zájmu přesvědčivosti rozhodnutí především pro účastníky řízení (rovněž s přihlédnutím k

tomu, že pravomocné súdny rozhodnutie, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie otcovstva, bráni tomu, aby bolo v inom řízení - s výjimkou mimořádných opravných prostředků - určeno otcovství stejného muže, i kdyby se posléze ukázalo, že jeho otcovství žádné závažné okolnosti ve skutečnosti nevylučují) vždy přezkoumat správnost odborného závěru znalce o vyloučení otcovství, popřípadě znovu provést celý test DNA, není-li možné při přezkoumání postupu při odběru a zpracování vzorku biologického materiálu u zkoumaných osob naprosto spolehlivě vyloučit, že nedošlo k záměně osob při odběru vzorků biologického materiálu nebo k záměně vzorků při provádění izolace DNA.“ Upozornili na možnost ovplyvnenia správnosti výsledkov znaleckého posudku v dôsledku genetickej mutácie, predovšetkým vzhľadom na pokročilý vek označeného otca, na ktoré riziko upozorňujú viaceré odborné štúdie týkajúce sa posúdenia pravdivosti výsledkov analýz DNA. V znaleckom posudku je uvedené, že otcovstvo dieťaťa je vylúčené v danom systéme vtedy, ak dieťa má alelu, ktorú nemohlo zdediť od svojej matky a označený muž takúto alelu nemá. Takáto situácia môže nastať aj v dôsledku mutácie, hoci len veľmi zriedkavo (v systémoch STR majú mutácie približnú početnosť 1 : 200 až 1 : 1000. Upozornili, že odborné publikácie uvádzajú približnú početnosť genetických mutácií v systémoch STR dokonca 1:100, dôsledkom čoho sa v danom systéme STR otcovstvo biologického otca nesprávne vylúči. Ďalej uviedli, že znalecký posudok o teste DNA sa v zmysle zásad voľného hodnotenia dôkazov hodnotí ako každý iný dôkaz. Záver znaleckého posudku, v zmysle ktorého je pravdepodobnosť vylúčenia otcovstva 99,99% je sporný, pričom v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej navrhovateľka mala intímny styk s označeným otcom. Mali za to, že v konaní otcovstvo označeného otca voči oprávnenej presvedčivo a spoľahlivo nevylúčili závažné okolnosti v zmysle § 94 ods. 2 zákona o rodine. Keďže objektívne nie je možné pri preskúmaní postupu pri odbere a spracovaní vzoriek biologického materiálu u skúmaných osôb úplne spoľahlivo vylúčiť, že pri vypracovaní znaleckého posudku nedošlo k zámene osôb pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo k zámene vzoriek pri vykonaní izolácie DNA, v záujme spoľahlivosti vykonanej analýzy DNA a presvedčivosti rozhodnutia pre účastníkov konania, za účelom odstránenia rozporov v tvrdeniach sporových strán, ustálenia spoľahlivo zisteného skutkového stavu na podklade objektívnych a verifikovateľných dôkazných prostriedkov a vylúčenia akýchkoľvek pochybností o možnej zámene či manipulácii vzoriek odobratého biologického materiálu, zámene osoby pri odbere vzoriek biologického materiálu alebo pri izolovaní DNA z odobratých vzoriek, navrhli navrhovateľka a oprávnená vykonať nové znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvia analýza DNA a to súdom ustanoveným znalcom, resp. súkromným znaleckým posudkom, ktorý objednajú a predložia účastníčky.

12. Právna zástupkyňa navrhovateľky a oprávnenej na pojednávaní trvala na nariadení nového znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA, resp. vykonať dokazovanie súkromným znalcom z toho istého odboru, odvetvia. Poukázala na možnosť genetických mutácií, ktoré znalec vo svojom posudku nevylúčil, a ktoré mohli mať vplyv na záver znaleckého posudku. Skutočnosť, či došlo ku genetickým mutáciám na strane označeného otca je otázkou odbornou, revíznym posudkom by mal preukázať, či nedošlo k zámene vzoriek biologického materiálu.

13. Označený otec v podaniach zo dňa 17.8.2021, 23.11.2021 súhlasil so závermi znaleckého posudku Mgr. Mariana Baldoviča, PhD., nemal voči nemu žiadne námietky. V podaní zo dňa 23.11.2021 uviedol, že mu oprávnená povedala, že oprávnená si na vrátenie vymoženého výživného musí vziať pôžičku, pretože peniaze už nemá. Preto sa účastníčky snažia rozhodnutie v konaní čo najviac oddialiť. Na pojednávaní označený otec uviedol, že vždy rešpektoval zákony. Pokiaľ navrhovateľka a oprávnená spochybňujú závery znaleckého posudku Mgr. Mariana Baldoviča, podľa označeného otca ide z ich strany o zámerné predlžovanie tohto konania. Poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav. Žiadal, aby súd vo veci rozhodol. Označený otec aktuálne nevlastní žiaden nehnuteľný majetok. Byt a dom, ktorý vlastnil v Prievdzi previedol na svojho syna vzhľadom na jeho vysoký vek a choroby, ktorými trpí. V Nemecku tiež nevlastní nehnuteľnosti. Dom v Nemecku previedol na syna O. Vlastní 25 ročné osobné motorové vozidlo značky Nissan primera. Poberá starobný dôchodok vo výške 1.500 Eur mesačne z Nemecka, iný príjem nemá. Býva v byte v O., náklady na bývanie môžu predstavovať okolo 200 Eur mesačne, užíva viaceré lieky, vitamínové doplnky, za ktoré vynakladá aj 200 Eur mesačne, konkrétne vitamín D 5000UI, vitamín D 10000UI cez zimu, na vysoký krvný tlak užíva Ebrantil, koenzým Q10, užíva aj omega3 masťné kyseliny, zinok, selén a na spevnenie kostí proti artrézii užíva liek Borax. Vitamíny a lieky mu predpísal resp. odporučil lekár, okrem prípravku na kosti Borax. Pravidelne, raz do mesiaca navštevuje internú ambulanciu v Prievdzi. Operovali mu pred mesiacom pravé oko. Je nútený platiť 400 Eur opatrovateľke, ktorá sa o neho stará, pomáha mu pri varení jedál v domácnosti, a keď nie je schopný vstať ani z postele, tak jej zavolá a ona mu príde pomôcť obliecť sa a pri iných bežných úkonoch

každodenného života. Je občanom zdravotne ťažko postihnutým. Na benzín na auto míňa tiež peniaze. Potrebuje si zakupovať aj jedlo. Na obed minie 4,50 až 5 Eur denne.

14. Právna zástupkyňa označeného otca na pojednávaní uviedla, že navrhovateľka sa síce mohla domnievať, že biologickým otcom je B., a preto mohla podať návrh na určenie otcovstva k mal. C.. Motívom takéhoto konania však mohlo byť aj to, že keď navrhovateľka zistila, že sa jej nepodarí dať dcéru, ktorá sa jej mala narodiť na osvojenie alebo ju predať do Nemecka za finančnú odmenu 50000 DM, tak sa snažila finančné prostriedky od B. L. získať prostredníctvom tohto návrhu na určenie otcovstva. Ďalej uviedla, že nie je dôvod, aby súd nariadil ďalšie znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA. Na strane označeného otca určite nedošlo k žiadnym genetickým mutáciám. V tomto smere ide zo strany navrhovateľky a oprávnenej o účelové tvrdenia. Poukázala na to, že v minulosti elektronicky kontaktovala pôvodného právneho zástupcu navrhovateľky a oprávnenej JUDr. Uja, ktorému bolo navrhnuté, aby všetci traja účastníci išli na testy DNA, s čím však JUDr. Uj nesúhlasil. Okrem toho označený otec navštívil oprávnenu, volal ju, aby išla s ním na testy DNA, ktorá s tým súhlasila, ale keď k tomu malo dôjsť, prišiel za ňou domov JUDr. Uj aj s jej matkou a JUDr. Uj zasiahol do toho, aby nešla, a vyhrážal sa označenému otcovi, že naňho zavolá políciu. Poukázala na celkovú dĺžku trvania tohto sporu. Oprávnená povedala označenému otcovi, že z peňazí z výživného opravila dom, resp. nadobudla nový dom. V rámci záverečnej reči uviedla, že označený otec popieral svoje otcovstvo k oprávnenej počas celého konania. Zo znaleckého posudku č. 17-2021 zo dňa 23.7.2021, výsluchu znalca Mgr. Mariana Baldoviča, výsluchu žalovaného bolo preukázané, že biologické otcovstvo označeného otca k oprávnenej je absolútne vylúčené. Poukázala na to, že z listu navrhovateľky predloženého na pojednávaní dňa 30.11.2021 vyplýva, že navrhovateľka chcela ešte pred narodením oprávnenej získať peniaze za to, že oprávnenu bude v cudzine vychovávať iná osoba, no označený otec sa na tejto trestnej činnosti podieľať nechcel. Preto žiadala návrh zamietnuť. Navrhla, aby trovy konania znášali navrhovateľka a oprávnená. Mala za to, že konanie o určenie otcovstva je sporovým konaním, a preto by sa malo o trovách konania rozhodnúť na základe zásady úspechu. Úspešnému účastníkovi by mala byť priznaná náhrada trov konania. Vznikli mu trovy spojené s právnym zastúpením v konaní, cestovné náklady, trovy, ktoré mu uložil platil súd. V dovolacom konaní musel byť zastúpený advokátom. Označený otec je osobou ťažko zdravotne postihnutou, zo svojho dôchodku si platí opateru, náklady na bývanie, doplatky na lieky. Navrhovateľka a oprávnená vyvolali toto súdne konanie a museli si byť vedomé, že v prípade neúspechu budú musieť znášať povinnosť na náhradu trov konania. Snažili sa z konania čo najviac vyťažiť, získali peniaze od štátu za prietahy v konaní, prijali od označeného otca výživné, ktoré predstavuje bezdôvodné obohatenie a doteraz ho nevrátili. Peňažné prostriedky teda určite majú, nemôžu žiť zo „vzduchu“. Obe bývajú v rodinnom dome, majetky majú. Živili sa veštením za odplatu. Navrhovateľke a oprávnenej bolo vyplatené aj odškodné od štátu na základe nálezu Ústavného súdu SR. Poukázala na ust. § 255 ods. 1 CSP, § 53 CMP, ktoré odcitovala. Označený otec nemá právnické vzdelanie, a preto sa musel nechať dať zastúpiť v konaní advokátom. Navrhovateľka a oprávnená boli počas celého konania zastúpené advokátom, teda na základe splnomocnenia, teda nešlo o štátom prideleného advokáta z dôvodu ich finančnej núdze. Bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by vzhľadom na tieto skutočnosti mal trovy konania znášať označený otec, ktorý je starobným dôchodcom. Preto možno spravodlivo požadovať, aby navrhovateľka a oprávnená nahradili označenému otcovi trovy konania v rozsahu 100%.

15. Oprávnená sa narodila a návrh o určenie otcovstva bol podaný na súd v čase, kedy bol platný a účinný zákon č. 94/1963 Zb. o rodine. V čase vyhlásenia rozsudku bol už platný a účinný zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť nadobudol dňa 1.4.2005). Podľa § 114 zákona č. 36/2005 Z.z. sa právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. aprílom 2005 posudzujú podľa ustanovení tohto zákona, avšak vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z nich vzniknuté sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Je tu vymedzená tzv. nepravá retroaktivita. Podmienky stanovené zákonom upravujúce zákonnú domnienku otcovstva mali nastať za účinnosti zákona č. 94/1963 Zb. o rodine, preto sa vznik právneho vzťahu - otcovstva spravuje zákonom č. 94/1963 Zb. o rodine. Preto súd nárok o určenie otcovstva posudzoval podľa ustanovení Zákona o rodine č. 94/1963 Zb.. Súd však dodáva, že oba zákony stanovujú rovnaké podmienky pre určenie otcovstva.

16. Podľa § 51 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. Ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

17. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. Ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže ako dieťa, tak aj matka navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

18. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, pokiaľ jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti.

19. Podľa § 110 CMP (predtým § 113 ods. 2 OSP) s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

20. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 7C 741/89 bolo zistené, že, že predchádzajúce manželstvo navrhovateľky s O. bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu právoplatným dňa 6.10.1989, pričom oprávnená sa narodila až po uplynutí trojstého dňa po zániku tohto manželstva. Preto domnienka otcovstva nemôže svedčiť predchádzajúcemu manželovi navrhovateľky v zmysle § 51 ods. 1 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb.. Zo zhodných tvrdení navrhovateľky ako aj označeného otca vyplynulo, že mali spolu intímny styk, pričom nepoužili ochranu proti počatiu. B. na výsluchu dňa 6.12.2007 pripustil iba jeden pohlavný styk s navrhovateľkou, no neuviedol dátum, kedy k tomu malo dôjsť. Navrhovateľka uvádzala, že sa intímne stýkala s označeným otcom od septembra 1990 a pravidelne sa takto stretávali aj potom, až do 5. mesiaca jej tehotenstva. Tvrdenia navrhovateľky zodpovedajú aj záverom znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie gynekológia, pôrodníctvo MUDr. Jána Chlapečku, v zmysle ktorého k splodeniu C. C. mohlo pravdepodobne dôjsť v období od 11.9.1990 do 4.10.1990. Zákonná domnienka otcovstva stanovená v § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. svedčila potom B. L., keďže označený otec s navrhovateľkou súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia oprávnenej menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Aj túto zákonnú domnienku však podľa citovaného zákonného ustanovenia môžu vylučovať závažné okolnosti. Kým navrhovateľka trvala na tom, že v rozhodnej dobe pre počatie oprávnenej súložila iba s označeným otcom, označený otec na výsluchu dňa 6.12.2007 tvrdil, že navrhovateľka mala aj iných intímnych partnerov. Znaleckým dokazovaním znalcom z odboru genetiky, odvetvia analýza DNA bolo možné bezpečne potvrdiť alebo vyvrátiť biologické otcovstvo označeného otca. Vzhľadom na vysokú vylučovaciu schopnosť analýzy DNA, treba znalecký posudok znalca z odboru genetiky, analýza DNA, ktorým je vylúčené otcovstvo označeného muža k dieťaťu považovať za závažnú okolnosť vylučujúcu otcovstvo podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb..

21. Ustanovený znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. zadanú úlohu splnil v znaleckom posudku č. 17-2021 vypracovanom dňa 23.7.2021. V posudku uviedol, že posudok vypracoval na základe analýzy vzoriek biologického materiálu, ktoré odobral on od všetkých troch účastníkov, a analýzy DNA profilu zo vzorky biologického materiálu, ktorú odobral od označeného otca dňa 25.9.2014 znalec Doc. RNDr. Vladimír Ferák. Posudok vypracoval aj na základe odcitovanej odbornej literatúry zaoberajúcej sa metodikou analýzy DNA polymorfyzmov typu STR, štatistických vyhodnotení, odporúčaní medzinárodnej spoločnosti forenznej genetiky ohľadom štandardov DNA testovania otcovstva. Znalec vysvetlil princíp testu otcovstva pomocou analýzy DNA ako aj použitý metodický postup. Znalec zistil, že označený otec nemá v 7 systémoch z celkového počtu 16 vyšetrených systémov ani jednu z alel, t.j. nemá alely, ktoré musí mať biologický otec vyšetrovaného dieťaťa. Otcovstvo sa pritom považuje za spoľahlivo vylúčené, ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Keďže označený otec nemá v 7 vyšetrených DNA systémoch alely, ktoré biologický otec dieťaťa musí mať, znalec uzavrel, že otcovstvo označeného otca treba považovať za jednoznačne vylúčené. Pravdepodobnosť vylúčenia znalec stanovil na 99,99%. Pravdepodobnosť otcovstva označeného otca znalec stanovil na 0,00%. Zároveň znalec zistil, že vyšetrené vzorky odobraté ním ako aj znalcom Ferákom od označeného otca sa zhodujú v genotypoch všetkých 16 vyšetovaných DNA systémov, a preto biologický materiál pochádza od jednej a tej istej osoby. Porovnaním DNA profilu označeného otca, poskytnutého znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom a DNA profilu označeného otca získaného z biologického materiálu odobratého znalcom Mgr. Baldovičom dňa 9.7.2021 je možné potvrdiť, že ide o totožnú osobu, jednoznačne vylúčiť zámenu testovanej osoby alebo chybu pri laboratórnej manipulácii a spracovaní vzoriek. Ustanovený znalec teda porovnal DNA profil od označeného otca vypracovaný prv ustanoveným znalcom Doc. RNDr. Vladimírom Ferákom na základe vzorky biologického materiálu, ktorú tento znalec odobral označenému otcovi, a zistil, že sa zhoduje s DNA profilom označeného otca, ktorý vypracoval znalec Mgr. Baldovič zo vzorky ním odobratej, čím je tiež potvrdený záver znalca Mgr. Baldoviča o jednoznačnom vylúčení otcovstva označeného otca. Doc. RNDr. Vladimír Ferák vzorku biologického materiálu od označeného

otca odobral dňa 25.9.2014, ako to vyplýva zo zápisu o odbere biologického materiálu zo dňa 25.9.2014, ktorý je prílohou znaleckého posudku č. 17/2021. Z úradného záznamu z č.l. 495 vyplýva, že Doc. RNDr. Vladimír Ferák súdu telefonicky oznámil, že vzorku DNA od označeného otca analyzoval s tým, že ním vytvorený DNA profil je použiteľný na analýzu DNA v tejto právnej veci a bol ochotný odovzdať DNA profil novému znalcovi, ktorého súd ustanoví. Z výpisu z verejne dostupnej internetovej stránky Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 20.5.2020 z č.l. 494 vyplýva, že znalec Doc. RNDr. Vladimír Ferák bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý dňa 2.1.2020, teda po tom ako vzorku od označeného otca odobral a vypracoval jeho DNA profil.

22. Zo záverov znaleckého posudku teda jednoznačne vyplýva, že označený otec nie je biologickým otcom oprávnenej. Je tým daná závažná okolnosť, ktorá podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 94/1963 Zb. vylučuje otcovstvo označeného otca, napriek tomu, že označený otec s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Znalecký posudok bol tým relevantným dôkazom, ktorý odstránil rozpor v tvrdeniach navrhovateľky a označeného otca pokiaľ ide o skutočnosť, či sa navrhovateľka v čase rozhodnom pre splodenie oprávnenej intímne stýkala len s označeným otcom. Zo znaleckého posudku vyplýva, že navrhovateľka nehovorila pravdu, pokiaľ ide o jej tvrdenie, že v dobe rozhodnej pre počatie dieťaťa nemala intímny styk s iným mužom.

23. Súd v danej veci na pojednávaní vypočul znalca Mgr. Mariana Baldoviča PhD. Súd ho predvolal a vypočul ako znalca, pretože v takej procesnej pozícii ho navrhli vypočuť navrhovateľka a oprávnená v ich podaniach zo dňa 13.8.2021, 19.10.2021. Až následne v podaní zo dňa 20.12.2021 účastníčky začali tvrdiť, že výsluch Mgr. Mariána Baldoviča navrhovali v pozícii svedka. Súd však podotýka, že Mgr. Marian Baldovič, PhD. bol súdom ustanovený v tejto veci ako znalec, a mohol ohľadom jeho znaleckého posudku v zmysle § 208 ods. 3 CSP vypovedať len ako znalec, keďže otázky postupu pri odbere vzorky biologického materiálu a analýzy DNA spadajú pod znaleckú činnosť v znaleckom odbere a odvetví, ktorá je jeho špecializáciou. Ako svedok by mohol byť vypočutý len vtedy, ak by sa o skutočnostiach rozhodujúcich pre toto konanie dozvedel pred začatím konania, a nie v rámci svojej znaleckej činnosti, ktorú vykonával z dôvodu, že ho súd pribral do konania ako znalca. Znalec v rámci svojho výsluchu na pojednávaní uviedol, že odobral vzorky biologického materiálu od označeného otca, navrhovateľky a oprávnenej. Ďalej znalec uviedol, že pred odberom vzoriek overil totožnosť osôb podľa ich občianskych preukazov, z ktorých vyhotovil fotokópie, a tie sú prílohou znaleckého posudku, znalec každú vzorku riadne označil identifikačnými údajmi osoby, od ktorej bola odobratá. Zaevidoval teda každú odobratú vzorku, tak aby neboli zameniteľné, následne ich spracoval a analyzoval. Nebolo potrebné, aby znalec vzorky biologického materiálu od účastníkov odobral za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorý postup navrhovali navrhovateľka a oprávnená v podaní zo dňa 17.7.2020, pretože takýto postup nie je právnymi predpismi stanovený.

24. Navrhovateľka a oprávnená v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021 a označený otec na pojednávaní potvrdili, že im znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. odobral vzorky biologického materiálu - buniek ústnej sliznice. Odobratie vzoriek biologického materiálu vyplýva aj zo zápisu o odbere biologického materiálu od označeného otca zo dňa 9.7.2021, zo zápisu o odbere biologického materiálu od navrhovateľky a oprávnenej zo dňa 16.6.2021, ktoré zápisy sú prílohou znaleckého posudku č. 17-2021. Pokiaľ navrhovateľka a oprávnená vo vyjadrení zo dňa 20.12.2021 popierali tvrdenia znalca Mgr. Mariana Baldoviča, PhD. o tom, že im znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. ukazoval odberovú súpravu označenú ich menom, priezviskom, dátumom narodenia pred odberom vzorky alebo následne po odbere, súd poukazuje na to, že v úvodnej časti znaleckého posudku je uvedené, že vzorky účastníčok boli v ich prítomnosti označené, a ďalej poukazuje na to, že v zápise o odbere biologického materiálu navrhovateľke a oprávnenej zo dňa 16.6.2021 je uvedené: „Svojím podpisom potvrdzujem, že mne odobratý biologický materiál bol v mojej prítomnosti označený menom a rokom narodenia.“ a pri tomto texte sa nachádzajú dva podpisy, ohľadom ktorých znalec na pojednávaní uviedol, že ide o podpisy navrhovateľky a oprávnenej. Navrhovateľka ani oprávnená, ktorým bol znalecký posudok doručený prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 3.8.2021 a rovnako tak im bola prostredníctvom novej právnej zástupkyne doručená zápisnica z pojednávania zo dňa 30.11.2021, na ktorom bol vypočutý znalec, nijako nespochybnili, že sa tam nachádzajú ich podpisy. Z tohto zápisu opatreného podpisom navrhovateľky a oprávnenej je teda potvrdené vyjadrenie znalca, že pred odberom vzorky biologického materiálu navrhovateľke jej ukázal odberovú súpravu označenú jej identifikačnými údajmi a následne do nej vložil od nej odobratý ster a rovnako postupoval aj pri odbere vzorky biologického materiálu od oprávnenej. Znalcom popísaný postup pri odobratí vzoriek biologického materiálu a ich spracovaní

teda vylučuje možnosť zámenny osôb pri odbere vzoriek biologického materiálu ako aj možnosť zámenny vzoriek pri vykonaní izolácie DNA.

25. Súd vo veci nenariadil nové, resp. „kontrolné“ znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika , odvetvie analýza DNA, ako to navrhovali navrhovateľka a oprávnená s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 693/2010 zo dňa 22.6.2011. Účastníčky odcitovali časť z odôvodnenia tohto judikátu, no neuviedli relevantné skutkové a procesné okolnosti, na základe ktorých Najvyšší súd ČR prijal nimi citovaný právny názor. Z obsahu odôvodnenia tohto judikátu vyplýva, že Najvyšší súd ČR formuloval svoje právne závery vyhodnotením procesnej a dôkaznej situácie, ktorá bola diametrálne odlišná od tej, v akej sa nachádza vec prejednávaná tunajším súdom. V právnej veci posudzovanej Najvyšším súdom ČR totiž v rámci znaleckého dokazovania neboli odobraté znalcom vzorky biologického materiálu od označeného otca, pretože ten sa zdržiaval na neznámej adrese v cudzine, ale vzorky biologického materiálu boli odobraté (a následne analyzované) od osôb, ktoré podľa ich tvrdenia boli biologickými rodičmi označeného otca, ktoré tvrdenie však podľa Najvyššieho súdu ČR v konaní nebolo dostatočne preukázané. Znalec nebol k postupu pri odbere vzoriek a ich spracovaní vôbec vypočutý, a aj preto Najvyšší súd ČR konštatoval pochybnosti ohľadom toho, či nedošlo k zámene osôb alebo vzoriek biologického materiálu. Za situácie, keď v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa súložila matka iba s označeným otcom Najvyšší súd ČR uzavrel, že za účelom zaistenia spoľahlivosti vykonanej analýzy DNA a presvedčivosti rozsudku je v takomto prípade potrebné vykonať nové, resp. kontrolné znalecké dokazovanie, v rámci ktorého bude odobratá a zanalyzovaná vzorka biologického materiálu aj od označeného otca, a to prostredníctvom príslušného zariadenia v štáte, v ktorom sa zdržiava. V právnej veci prejednávananej tunajším súdom však bola situácia iná, keďže znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. odobral vzorku biologického materiálu priamo od muža, ktorý bol označený navrhovateľkou za otca oprávnenej (teda nie iba od jeho rodičov) a analyzoval túto odobratú DNA. Znalec bol k postupu pri odbere vzoriek biologického materiálu od všetkých zúčastnených osôb a k vykonanej analýze DNA súdom na pojednávaní vypočutý. Spôsob odberu vzorky biologického materiálu je navyše zachytený v zápise o odbere biologického materiálu, podpísaného účastníkmi, ktorý zápis je prílohou znaleckého posudku. V tejto právnej veci teda súd mohol na základe výsluchu znalca a obsahu znaleckého posudku preskúmať a overiť postup znalca pri odbere vzoriek biologického materiálu, a tým vylúčiť zámenu osôb pri odbere vzoriek alebo zámenu vzoriek biologického materiálu pri vykonaní analýzy DNA.

26. Súd považoval za nedôvodné a nenáležité spochybňovanie záverov znaleckého posudku znalca Mgr. Baldoviča zo strany účastníčok na základe ich tvrdení o údajom priateľskom vzťahu medzi znalcom Doc. RNDr. Ferákom a označeným otcom a na základe ich tvrdení o údajnom blízkom vzťahu Doc. RNDr. Feráka a Mgr. Baldoviča. V prvom rade súd uvádza, že navrhovateľka a oprávnená mali možnosť vzniesť námietky proti osobe znalca v súdom stanovenej lehote 7 dní od doručenia uznesenia č.k. 10C 1281/1993-604 zo dňa 23.3.2021 o ustanovení tohto znalca, ktoré im bolo doručené prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 29.3.2021. Uvedenú možnosť však nevyužili. Ani znalec Mgr. Baldovič neoznámil súdu svoj pomer k veci alebo k účastníkom, ktorý by zakladal pochybnosti o jeho nezáujatosti. Účastníčky viac ako 8 mesiacov po uplynutí súdom stanovenej lehoty na vzniesenie námietok proti osobe znalca, začali uvádzať nové tvrdenia, ktorými spochybňujú nestrannosť znalca a v podstate naznačujú, že znalec z dôvodu jeho údajného blízkeho vzťahu k doc. RNDr. Ferákovi, ktorý má údajne priateľský vzťah k označenému otcovi, zámerne (úmyselne) upravil výsledky svojho znaleckého dokazovania, teda naznačujú spáchanie trestného činu znalcom. Súd poukazuje na to, že znalec Mgr. Baldovič opatril svoj znalecký posudok doložkou o tom, že si je vedomý trestnoprávnych následkov nepravdivého znaleckého posudku a na pojednávaní trval na tom, že vykonal odber vzoriek ako aj analýzu DNA štandardným spôsobom a trval na záveroch svojho posudku. Účastníčky netvrdili, žeby podali v tomto smere na znalca trestné oznámenie. Preto súd tieto tvrdenia účastníčok vyhodnotil ako oneskorené, účelové, ničím nepodložené.

27. Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľky a oprávnenej v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021, že znalec v posudku nevyvylúčil možnosť genetických mutácií na strane označeného otca predovšetkým vzhľadom na jeho pokročilý vek, čo mohlo mať vplyv na správnosť záveru jeho posudku, ktorým bolo vylúčené otcovstvo označeného otca k oprávnenej, súd poukazuje na to, že tieto námietky uvedené účastníčky neuviedli v súdom stanovenej lehote 10 dní na vyjadrenie sa k znaleckému posudku, ktorá im uplynula dňa 13.8.2021, ale uviedli ich až 4 mesiace po uplynutí tejto lehoty, preto ich súd nemohol vopred zaslať na vyjadrenie ustanovenému znalcovi. Znalec sa však v posudku tejto odbornej otázky podľa

názoru súdu v dostatočnej miere venoval. Pri analýze DNA mal znalec k dispozícii okrem vzoriek biologického materiálu aj informácie o veku označeného otca, dátume narodenia oprávnenej a tým aj informáciu o približnom dátume počatia oprávnenej, a v posudku uviedol, že otcovstvo dieťaťa je vylúčené v danom systéme vtedy, ak dieťa má alelu, ktorú nemohlo zdediť od svojej matky a označený muž takúto alelu nemá. Ďalej znalec uviedol, že takáto situácia môže nastať aj v dôsledku mutácie, hoci len veľmi zriedkavo a dodal, že v systémoch STR majú mutácie približnú početnosť 1 : 200 až 1 : 1000, a preto sa otcovstvo považuje za spoľahlivo vylúčené ak ho vylučujú najmenej dva systémy. Znalec tieto informácie čerpal z odbornej literatúry, ktorú uviedol v posudku. Súdu z týchto vyjadrení znalca vyplýva, že ide o veľmi nízku pravdepodobnosť vzniku genetických mutácií u označeného otca. Pokiaľ účastníci tvrdili, že odborné publikácie uvádzajú približnú početnosť genetických mutácií v systémoch STR dokonca 1:100, neuviedli, aké konkrétne odborné články tieto fakty uvádzajú, a ani ich nepredložili a preto súd na ich tvrdenie neprihliadal. Ak by znalec vzhľadom na vek označeného otca a dobu ktorú uplynula od počatia oprávnenej do momentu odberu vzoriek biologického materiálu znalcom, uvažoval o vyššej pravdepodobnosti vzniku genetických mutácií na strane označeného otca, do posudku by to určite uviedol, čo však nespravil. Na margo toho súd dodáva, že znalec Mgr. Baldovič porovnaním DNA profilu označeného otca získaného zo vzorky odobratej dňa 25.9.2014 a DNA profilu označeného otca zo vzorky odobratej dňa 9.7.2021 zistil zhodu v genotypoch všetkých 16 vyšetovaných DNA systémov, a je teda zrejme, že v období od 25.9.2014 do 9.7.2021 (v období pokročilého veku označeného otca) nedošlo na strane označeného otca k žiadnej zmene v DNA (mutácii) vo vyšetovaných DNA systémoch.

28. Skutočnosť, že Mgr. Marian Baldovič, PhD. je zapísaný v zozname znalcov pre odbor genetika, odvetvie analýza DNA vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR, od mája 2020 nemôže viesť k spochybneniu správnosti jeho znaleckých záverov, ako to naznačili navrhovateľka a oprávnená v ich vyjadrení zo dňa 20.12.2021. Menovaný znalec totiž pred tým, ako bol Ministerstvom spravodlivosti SR zapísaný do uvedeného zoznamu musel spĺňať podmienky pre výkon znaleckej činnosti v odbore genetika, odvetvie analýza DNA v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, ktoré okrem iného zahŕňajú absolvovanie osobitného vzdelania podľa uvedeného zákona, absolvovanie odbornej praxe v predmetnom odbore v trvaní 7 rokov, zloženie odbornej skúšky. Znalec teda mal v čase odberu vzoriek a vypracovania posudku odbornú spôsobilosť potrebnú na splnenie zadanej znaleckej úlohy.

29. Znalec Mgr. Marian Baldovič, PhD. použité metódy a postup pri spracovaní znaleckého posudku dostatočne vysvetlil v znaleckom posudku ako aj na pojednávaní v rámci jeho výsluchu. Znalecký posudok má všetky náležitosti vyžadované § 17 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, t.j. obsahuje titulnú stranu, úvod, posudok, záver, prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, znaleckú doložku, ktorá zahŕňa aj vyhlásenie znalca o tom, že si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

30. Na základe všetkých uvedených dôvodov považoval súd znalecký posudok znalca Mgr. Mariana Baldoviča, PhD. za komplexný a presvedčivý.

31. S poukazom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania, v zmysle ktorého je jednoznačne vylúčené otcovstvo označeného otca k oprávnenej, súd výrokom II. návrh na určenie otcovstva v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

32. Konanie v časti o zaplatenie príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom súd výrokom I. zastavil podľa § 29 ods. 1 CMP z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti navrhovateľkou na pojednávaní dňa 2.12.2016.

33. Súd nevykonal podľa návrhu označeného otca výsluch MUDr. Jána Kurillu, ktorý mal podľa tvrdení označeného otca vyšetrovať navrhovateľku k jej tehotenstvu, pretože vo veci bol podaný znalecký posudok znalcom gynekológom MUDr. Jánom Chlapečkom, podľa záverov, ktorého k splodeniu oprávnenej malo dôjsť v období od 11.9.1990 do 4.10.1990.

34. Podľa čl. 6 ods. 2 CSP Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

35. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

36. Podľa čl. 3 ods. 2 CMP Ak takéto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

37. Podľa § 52 CMP Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 53 CMP V konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

39. Podľa § 57 CMP O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

40. Podľa § 52 CMP súd výrokom III. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Označený otec si uplatnil náhradu trov konania proti navrhovateľke a oprávnenej. Súd sa nestotožnil s tvrdením právnej zástupkyne označeného otca, že konanie o určenie otcovstva je sporovým konaním, a preto by sa malo o trovách konania rozhodnúť na základe zásady úspechu aplikujúc ustanovenie § 255 CSP. Súd poukazuje na to, že konanie o určenie otcovstva je upravené v CMP. Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP je teda vo vzťahu špeciality k CSP, a použije sa osobitná úprava v CMP, a len keď tá nie je, aplikujú sa ustanovenia CSP. Uvedené platí aj pre rozhodovanie súdu o trovách konania o určenie otcovstva, v rámci ktorých sa použije všeobecné ustanovenie § 52 CMP, prípadne ak sú splnené podmienky stanovené v § 53, § 55 CMP, použijú sa tieto osobitné ustanovenia. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v mimosporových konaniach sa teda uplatňuje základná zásada, vyjadrená v ustanovení § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak. Výnimky z tejto zásady stanovujú ustanovenia § 53 až § 56 CMP, a na toto konanie. Podľa ustanovenia § 53 CMP môže súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak to možno spravodlivo požadovať. Použitím slov „môže súd priznať“ je zrejmé, že ide o fakultatívnu možnosť súdu aplikovať zásadu úspechu, pričom je na úvahe súdu, či s ohľadom na okolnosti prípadu je spravodlivé priznať náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, teda účastníkovi, ktorého návrhu na začatie konania súd vyhovel, resp. účastníkovi, voči ktorému bol tento návrh zamietnutý. Rovnako je táto možnosť ako fakultatívna stanovená v ustanovení § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd teda skúmal, či okolnosti daného prípadu odôvodňujú priznať úspešnému označenému otcovi náhradu trov konania voči navrhovateľke a oprávnenej v zmysle citovaného ustanovenia. Súd mal za to, že nie je daný dôvod pre to, aby priznal úspešnému označenému otcovi celkom alebo sčasti nárok na náhradu trov konania podľa § 53, § 55 CMP. V danom prípade totiž označený otec potvrdil, že mal nechránený intímny styk s navrhovateľkou. Nepopieral tvrdenia navrhovateľky, že k súloži došlo v dobe rozhodnej pre splodenie dieťaťa - oprávnenej. Preto sa mohla navrhovateľka domnievať, že otcom oprávnenej je práve B.. Keďže označený otec odmietal uznať svoje otcovstvo k oprávnenej, obrátila sa navrhovateľka na súd s týmto návrhom na určenie otcovstva. Vo vzťahu k oprávnenej treba prihliadnuť aj na skutočnosť, že v čase podania návrhu na súd bola maloletá, a následne trvala na návrhu spoliehajúc sa na pravdivosť tvrdení jej matky ohľadom toho, že v rozhodnej dobe mala intímny styk len s označeným otcom. Návrhom na určenie otcovstva mal byť docielený legitímny záujem dieťaťa (teraz už plnoletej oprávnenej) poznať svojho biologického otca. Ďalej súd musel prihliadnuť aj na správanie sa označeného otca, ktorý počas konania neposkytol potrebnú súčinnosť pôvodne ustanovenému znalcovi Doc. RNDR. Vladimírovi Ferákovi za účelom odberu vzorky biologického materiálu, aby sa analýzou DNA potvrdilo alebo vyvrátilo jeho biologické otcovstvo. Označený otec napriek viacerým výzvam súdu a jeho prísľubom v podaniach zo dňa 6.2.2008, 17.3.2008 sa k znalcovi za účelom odberu biologickej vzorky nedostavil, a to ani v Nemecku, ako to vyplýva zo správy Okresného súdu v Dillenburgu zo dňa 5.2.2008, ktorý bol tunajší súdom dňa 5.9.2007

požiadaní o vykonanie tohto dôkazu. V podaniach zo dňa 17.3.2008, 6.8.2008, a v elektronickom podaní zo dňa 21.10.2013 opakovane tvrdil, že mu podrobiť sa odberu biologického materiálu znemožňoval jeho nepriaznivý zdravotný stav. Na výzvu súdu, aby označený otec predložil lekárske potvrdenie o tom, že sa bez ohrozenia života alebo vážneho zhoršenia zdravotného stavu nemôže dostaviť k znalcovi na odber biologického materiálu do Bratislavy, označený otec zaslal súdu dňa 18.2.2014 v elektronickej podobe lekársku správu otorinolaryngológa z Prievidze, v ktorej ale nie je obsiahnuté vyjadrenie lekára, že by sa odporca nemohol bez ohrozenia života alebo vážneho zhoršenia zdravotného stavu dostaviť k znalcovi na dober biologického materiálu do Bratislavy. Z lekárskej správy Nemocnice Klinikum diakonie s.r.o. v Siegen vyplynulo, že označený otec bol hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie v tomto zdravotníckom zariadení období od 3.11.2014 do 5.11.2014. Tvrdenia označeného otca o jeho zlom zdravotnom stave, ktorý by mu mal brániť v uvedenom období podrobiť sa odberu biologického materiálu považoval súd za účelové a nepreukázané, okrem uvedených troch dní hospitalizácie v nemocnici v Nemecku. Zo samotných podaní označeného otca vyplynulo, že sa striedavo zdržiava na adrese trvalého pobytu v SR ako aj na adrese Johannesbergstrasse 5, Eschenburg, z čoho vyplýva, že cestuje na oveľa väčšie vzdialenosti než je vzdialenosť z Prievidze do Bratislavy k ustanovenému znalcovi. Odber vzorky biologického materiálu na test DNA sa vykonáva sterom z ústnej sliznice bez akéhokoľvek ohrozenia zdravia, ide o časovo nenáročný úkon. Zo zápisu o odbere biologického materiálu zo dňa 25.9.2014 vyplýva, že označený otec sa na odber biologického materiálu dostavil k znalcovi Doc. Ferákovi až dňa 25.9.2014, no do vyhlásenia prvého rozsudku súdu dňa 2.12.2016 neoznámil túto skutočnosť súdu ani označený otec ani znalec Doc. Ferák, ktorý odber biologického materiálu od označeného otca súdu oznámil až listom zo dňa 4.7.2017. Až potom ako súd vyhlásil v tejto veci prvý rozsudok dňa 2.12.2016, ktorým označeného otca určil za otca oprávnenej a určil označenému otcovi aj výšku zameškaného výživného a začala sa exekúcia proti označenému otcovi na vymoženie zameškaného výživného v prospech oprávnenej, otec aj prostredníctvom jeho právnej zástupkyne začal aktívne spolupracovať so súdom. Súd mal za to, že ani pomery účastníkov neodôvodňujú priznanie náhrady trov konania označenému otcovi. Z vyjadrenia označeného otca vyplynulo, že v priebehu konania previedol svoj dom v Nemecku ako aj svoj byt v Prievidzi do vlastníctva svojmu synovi, čo odôvodnil svojím vysokým vekom a chorobami. Označený otec býva v byte v Prievidzi. O., syn označeného otca v úradne overenom čestnom prehlásení zo dňa 9.12.2021 uviedol, že označený otec býva v byte, ktorého vlastníkom je O. L., a časť roka býva označený otec v Eschenburgu v dome v Nemecku, pričom zo svojho dôchodku hradí všetky náklady na bývanie v oboch nehnuteľnostiach, a to 42,20 Eur za elektriku, 61,70 Eur za plyn, 42,20 eur za vodu, 40,70 Eur za teplo, inkaso za byt v Prievidzi 130,29 Eur, ďalej domocú daň v Nemecku 16,10 Eur, poisťka za dom v Nemecku 11,72 Eur, odvoz odpadu v Nemecku a na Slovensku 14,60 Eur. Vlastní 25 ročné motorové vozidlo. Je osobou zdravotne postihnutou, ako vyplýva z členského preukazu Slovenského zväzu zdravotne postihnutých. Poberá starobný dôchodok v sume 1500 Eur mesačne z Nemecka, čo bolo preukázané z predloženého listu vystaveného Zväzom nemeckej dôchodkovej poisťovne ku dňu 1.10.2020. Podľa lekárskej správy MUDr. Anny Oršulovej, interná ambulancia v Prievidzi je označený otec v dlhodobej starostlivosti tejto ambulancie pre chronické srdcové zlyhanie s mnohopočetnými komplikáciami. Z dôchodku musí hradíť cenu liekov, vitamínové doplnky vo výške 200 Eur mesačne podľa jeho vyjadrenia, pričom z predložených faktúr zo dňa 15.10.2020, 30.10.2020 vyplýva, že na jeho meno boli vystavené faktúry v sumách 118,24 Eur, 229 Eur, no označený otec nepreukázal, že každý mesiac na tieto položky vynakladá sumu cca 200 Eur. Označený otec má náklady aj na stravu, na obed minie do 5 Eur denne, čo považoval súd za primeranú výšku nákladov na obed. Vzhľadom na vysoký vek a nepriaznivý zdravotný stav je odkázaný na opateru inej osoby, pričom z jeho vyjadrenia a z úradne overeného čestného prehlásenia U. zo dňa 9.12.2021 bolo preukázané, že označený otec platí tejto opatrovatelke sumu 400 Eur mesačne za to, že mu pomáha s domácimi prácami, údržbou domácnosti, varením, praním, žehlením, nákupmi potravín. Navrhovateľka a oprávnená podľa výpisu z internetového katastrálneho portálu nevládna nehnuteľností, pričom oprávnená podľa tvrdenia jej právnej zástupkyne na pojednávaní kúpila v obci Ardanovce rodinný dom, no zatiaľ nedošlo k prepisu vlastníckeho práva na ňu v katastri nehnuteľností. Oprávnená poberá príspevok za opatrovanie fyzickej osoby v sume 430,35 Eur, ktorý jej bol priznaný rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 20.8.2019. Podľa tvrdenia oprávnenej v podaní zo dňa 20.12.2021 poberá oprávnená aj rodinné prídavky na dve maloleté deti a teda celková výška jej príjmu je 559,44 Eur mesačne, ako to vyplýva aj z predloženého výpisu z internet bankingu zo dňa 14.12.2021, z ktorého je zrejmé, že uvedeného dňa jej na účet zo strany úradu práce boli poukázané dávky v celkovej výške 559,44 Eur. Je pravda, že na základe nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 482/2017 zo dňa 20.12.2017, ktorým bolo konštatované porušenie práva účastníčok na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, bola zo strany štátu

navrhovateľke vyplatená suma 8.000 Eur a oprávnenej suma 12.000 Eur titulom priznaného finančného zadosťučinenia, no podľa tvrdenia označeného otca, oprávnená investovala peňažné prostriedky do opravy, resp. kúpy rodinného domu, pričom kúpu domu oprávnenou potvrdila aj jej právna zástupkyňa na pojednávaní. Označený otec zároveň vo svojom podaní zo dňa 23.11.2021 uviedol, že od oprávnenej má vedomosť, že oprávnená nemá peniaze, ktorými by označenému otcovi vrátila od neho vymožené výživné. Oprávnená mala vedené účty v Tatrabanke, a.s. so zostatkom 10 Eur, v SLSP, a.s. so zostatkom v sume 18,30 Eur, ku dňu 21.12.2021, t.j. ku dňu vyhotovenia odpovede na lustráciu v bankách. V správe Sociálnej poisťovne zo dňa 27.10.2016 je evidované posledné zamestnanie navrhovateľky do 16.9.2010. Navrhovateľka uviedla, že od roku 2010 má živnostenské oprávnenie. Navrhovateľka v podaní zo dňa 20.12.2021 nepriznala žiaden aktuálny príjem. Z lustrácii súdu v bankách vyplýva, že navrhovateľka nemá vedený účet v banke na svoje meno. Navrhovateľka aj oprávnená sú vydaté. Oprávnená má v osobnej starostlivosti dve maloleté deti, s čím sú spojené ďalšie pravidelné mesačné náklady. Vyhodnotením týchto pomerov účastníkov je zrejmé, že ich majetkové pomery sa výrazne nelíšia, a keďže navrhovateľka a oprávnená majú oproti označenému otcovi oveľa nižší pravidelný príjem (navrhovateľka nemá podľa jej vyjadrenia aktuálne žiaden príjem), dokážu si tak uspokojiť ich životné potreby v oveľa menšom rozsahu než označený otec, ktorý je schopný zo svojho príjmu platiť si súkromnú opatrovatelku, a náklady na bývanie v dvoch nehnuteľnostiach v Prievidzi a v Nemecku, bolo by podľa názoru súdu nespravodlivé zaviazat' účastníčky k náhrade trov konania v prospech označeného otca.

41. Zo zložených preddavkov neboli pokryté celé trovy znaleckého dokazovania. Zo štátnych prostriedkov bolo vyplatené znalečné v sume 540 Sk/17,92 Eur ustanovenému znalcovi z odboru gynekológia MUDr. Chlapečkovi na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-41 zo dňa 1.10.1996, preddavok na znalečné vo výške 3.500 Sk/116,18 Eur ustanovenému znalcovi z odboru genetika Doc. RNDr. Vladimírovi Ferákovi na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-101 zo dňa 5.9.2007, a ustanovenému znalcovi z odboru genetika Mgr. Baldovičovi, PhD. znalečné v sume 317,06 Eur na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-677 zo dňa 29.11.2021 a znalečné v sume 129,17 Eur na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 10C/1281/93-708 zo dňa 10.12.2021, t.j. znalečné spolu v sume 580,30 Eur. O nároku štátu na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 57 CMP, v zmysle ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania štátu rozhodne súd aj bez návrhu. Keďže však Civilný mimosporový poriadok, ani Civilný sporový poriadok neobsahujú výslovnú úpravu práva štátu na náhradu jeho výdavkov, ktoré platil (proti komu má štát nárok na náhradu trov konania a za akých podmienok), je potrebné o náhrade trov konania štátu rozhodovať za použitia článku 3 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci a ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Z uvedeného dôvodu, keď nie je možná ani analogická aplikácia niektorého existujúceho ustanovenia CMP, príp. CSP na otázku náhrady trov konania štátu, je preto potrebné, aby konajúci súd prejednal a rozhodol otázku náhrady trov konania štátu podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva CMP. Takýmto požiadavkám najlepšie vyhovuje norma, ktorá by stanovovala, že štát má podľa výsledkov konania proti účastníkovi konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil a ak sú u niektorého účastníka konania predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, v ktorom by mu súd oslobodenie priznal. Takáto norma zodpovedá princípom všeobecnej spravodlivosti a princípom, na ktorých spočíva CMP a výsledkom jej aplikácie bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Jedná sa v podstate o normu, ktorá je totožná s ustanovením § 148 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, ktoré upravovalo náhradu trov konania štátu. Výsledok konania v danom prípade možno stotožňovať s úspechom alebo neúspechom účastníka v konaní, keďže jeho predmetom je určenie otcovstva, pri ktorom druhu konania CMP počíta s obmedzenou aplikáciou zásady úspechu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania účastníkov. V danom prípade bol návrh na začatie konania zamietnutý potom ako bol vypracovaný znalecký posudok znalcom z odboru genetiky, odvetvia analýza DNA, z ktorého záveru vyplýva, že otcovstvo označeného muža

voči oprávnenej treba pokladať za jednoznačne vylúčené. Označenému otcovi povinnosť nahradiť trovy štátu uložiť nemohol, pretože návrh na určenie otcovstva bol proti nemu zamietnutý a bol teda v konaní úspešný. Navrhovateľka a oprávnená boli neúspešné v konaní. Navrhovateľka ani oprávnená nemali ku dňu vyhlásenia rozsudku priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a šetrením ich pomerov nebolo zistené, žeby na strane navrhovateľky a oprávnenej boli dôvody pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Navrhovateľka síce uviedla, že nemá žiaden príjem, ale súd prihliadal na to, že stále je v produktívnom veku, a má možnosť zaobstarat' si príjem. Podľa jej vyjadrenia na pojednávaní dňa 14.10.2016 má navrhovateľka od roku 2010 zriadenú živnosť s predmetom činnosti výroba ezoterických predmetov. Privyrába si poskytovaním ezoterických služieb, liečiteľstvom. Ako držiteľka živnostenského oprávnenia má zabezpečený možný zdroj príjmu. Pokiaľ navrhovateľka aktuálne nedosahuje príjem, a netvrdila žeby jej v tom bránili objektívne okolnosti, napr. jej pracovná neschopnosť, je na nej, aby vyvinula aktivitu za účelom dosiahnutia príjmu. Oprávnená poberá príspevok za opatrovanie a prídavky na dve deti v sume 559,44 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Účty v banke má vedené iba oprávnená, aj to v zanedbateľných zostatkoch. Oprávnená má v osobnej starostlivosti jej dve maloleté deti. Ku dňu vyhlásenia rozsudku účastníčky nevlastnili nehnuteľnosti na území SR, pričom oprávnená ešte nebola v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastníčka nedávno kúpeného domu v obci Ardanovce. Navrhovateľka a oprávnená bližšie skutočnosti ohľadom ich príjmov, výdavkov a majetkových pomerov, napriek výzve súdu neuviedli. Súd vzal do úvahy aj výšku trov štátu 580,30 Eur, ktorá nie je pre navrhovateľku a oprávnenú likvidačná pokiaľ sa im umožní zaplatiť túto sumu v dlhšej lehote tak, aby ju boli schopné uhradiť postupne z ich mesačných príjmov, prípadne aj za finančnej pomoci ich manželov. Súd teda v prejednávanej veci vzhľadom na výsledok konania, a keďže na strane navrhovateľky a oprávnenej nebolo zistené splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov, výrokom IV. rozhodol tak, že navrhovateľku a oprávnenú v rovnakom pomere zaviazal na náhradu trov konania štátu. Za použitia § 232 ods. 3 CSP, Čl. 6 ods. 2 CSP po vyhodnotení osobných a najmä zárobkových pomerov účastníčok konania mal súd za to, že navrhovateľke a oprávnenej je potrebné vzhľadom na ich sociálnu situáciu, príjmové pomery umožniť nahradiť trovy štátu v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 127 ods. 1 CSP v odvolaní treba uviesť tieto všeobecné náležitosti: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.